

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Središnja Bosna / Srednjobosanski kanton

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 46 0 K 099552 23 Kž
Novi Travnik, 20.02.2024. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudaca: Darmin Avdić, kao predsjednik vijeća, te Lazarela Porić i Vesna Vujica, kao članovi vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Ivane Čorić-Žderić, u kaznenom predmetu protiv optuženog T.Đ., zbog kaznenog djela Bludne radnje iz članka 208. stav 2. u svezi sa člankom 207. Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama branitelja optuženog T.Đ. i kantonalnog tužitelja Kantonalnog tužiteljstva Travnik, protiv presude Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 K 099552 21 K od 19.01.2023. godine, nakon održane javne sjednice vijeća u prisustvu optuženog T.Đ., i njegovog branitelja Hajrudina Pokvić, advokata iz Bugojna, a u odsustvu uredno obavještenog kantonalnog tužitelja, dana 20.02.2024. godine donio je slijedeću:

PRESUDU

Žalbe branitelja optuženog T.Đ. i kantonalnog tužitelja Kantonalnog tužiteljstva iz Travnika se odbijaju kao neutemeljene i potvrđuje presuda Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 K 099552 21 K od 19.01.2023. godine.

Obrazloženje

Presudom Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 K 099552 21 K od 19.01.2023. godine optuženi T.Đ. oglašen je krivim zbog kaznenog djela Bludne radnje iz članka 208. stav 2. u svezi sa člankom 207. Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, za koje je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 10 (deset) mjeseci. Uz primjenu članka 202. stav 1. Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine optuženi je obvezan da naknadi troškove kaznenog postupka o kom iznosu će sud odlučiti posebnim rješenjem, te sudskog paušala u iznosu od 200,00 KM, a temeljem odredbi članka 212. stav 3. Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine oštećena mldb. L.O. je sa imovinskopravnim zahtjevom upućena na parnicu.

Navedenu presudu žalbom pobija optuženi T.Đ. Za optuženog je žalbu sačinio branitelj Hajrudin Pokvić, advokat iz Bugojna. Žalba je izjavljena zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede Krivičnog zakona. Konačno se u žalbi predlaže da se pobijana presuda preinači na način da se optuženi oslobođe od optužbe ili ukine prvostupanjsku presudu i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje ili uvaži žalbu, ukine prvostupanjsku presudu i odredi održavanje pretresa pred drugostupanjskim sudom.

Kantonalni tužitelj Kantonalnog tužiteljstva iz Travnika je uložio žalbu zbog odluke o kaznenopravnoj sankciji i predložio da se žalba uvaži, osporena presuda preinači i optuženom izrekne kazna zatvora u dužem trajanju.

Branitelj optuženog je podnio odgovor na žalbu i predložio da se žalba kantonalnog tužitelja odbije kao neutemeljena.

Povodom žalbe optuženog sud je zakazao sjednicu vijeća na koju su pristupili optuženi T.D. i njegov branitelj Hajrudin Pokvić, advokat iz Bugojna, dok kantonalni tužitelj nije pristupio. Sjednica vijeća je sukladno odredbi članka 319. stav 3. Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine održana u odsutnosti uredno obavještenog kantonalnog tužitelja. Optuženi T.D. i njegov branitelj Hajrudin Pokvić su na sjednici u cijelosti ostali kod žalbenih navoda koje su istakli u žalbama.

Žalbom branitelja optuženog se ukazuje na bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 312. stav 1. točka d) Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine počinjenog na način da sud nije sa jednakom pažnjom ispitivao činjenice koje idu u korist optuženiku i činjenice koje ga terete, te je svoju pažnju i povjerenje isključivo poklonio dokazima tužiteljstva. Žalbom se prigovara i da sud ne pridaje pažnju izjavi optuženog, niti razmatra materijalne dokaze koje je optuženi predočio. U takvom postupanju prvostupanjskog suda žalba vidi i povredu odredbe člana 15. istog zakona, kojom je propisana jednakost stranaka i branitelja u postupku. Branitelj u izrazito opširnom navođenju u žalbi u značajnom dijelu obuhvata pogrešno utvrđeno činjenično stanje koje sud u ovom dijelu neće cijeniti i o istom će biti više riječi u okviru tog žalbenog osnova.

Prednji žalbeni prigovori nisu osnovani, jer bi u suprotnom, svaki put kada sud ne bi prihvatio pouzdanim i vjerodostojnim dokaze odbrane, bila počinjena bitna povreda na koju se prednjim prigovorima branitelja ukazuje. Osim toga, iz obrazloženja pobijane presude je vidljivo da prvostupanjski sud, sukladno odredbi člana 296. stav 2. Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, jeste savjesno ocijenio svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima, pa tako i dokaz koji je izведен po prijedlogu odbrane, te je na osnovu takve ocjene izveo svoj konačan zaključak kako jeste dokazano da je optuženi poduzeo radnje opisane u izreci pobijane presude. U slučaju kada su, po pravilu, dokazi optužbe i odbrane suprotni na okolnost postojanja odlučnih činjenica onda se podrazumijeva i logično je da sud dokaze jedne strane u cijelosti ili djelomično ocijeni kao vjerodostojne, a dokaze druge strane na suprotan način i da o tome iznese određene i potpune razloge, kako to uostalom propisuje odredba člana 305. stav 7. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, što u konkretnom slučaju jeste učinjeno.

Neutemeljeno se žalbom prigovara da je prvostupanjski sud zanemario dokaze obrane i da je svu pažnju poklonio dokazima optužbe iz razloga što je jedini dokaz obrane kojim su pobijani dokazi optužbe ustvari bio iskaz optuženog T.D. kojeg je prvostupanjski sud na strani 6 obrazloženja osporene presude ukratko naveo, a nakon toga na strani 9 zadnji pasus i ocijenio paušalnim i usmjerenim na izbjegavanje krivnje. Iz prednjeg se nesporno može zaključiti da je tužiteljstvo izvelo niz dokaza kako subjektivne tako i objektivne, pa je onda i logično da je prvostupanjski sud upravo cijeneći svaki taj dokaz pojedinačno i dovodeći iste u vezu, se u velikoj mjeri bavio sa dokazima optužbe ali samo iz razloga njihove brojnosti, a za razliku od stava žalbe za neprihvaćanje vjerodostojnosti iskaza optuženog je dao sasvim argumentirane razloge koje prihvata i ovaj sud i isti se neće ponavljati. Ovdje treba naglasiti, da pojedine opaske suda na koje ukazuje branitelj u svojoj žalbi (da bi djelo ostalo neprocesuirano jer ne bi bilo prijave itd.) nisu od odlučnog značaja i stoga se istima sud neće posebno ni baviti.

Branitelj optuženog između ostalih žalbenih navoda prigovara i nalazu vještaka psihologa dovodeći u pitanje taj nalaz iz razloga što je vještak isti sačinio na temelju intervjeta koji je trajao 1,5 sati a da pri tom nije uzeo u obzir da je oštećena L.O. bila u alkoholiziranom stanju kritične noći, da je ranije bježala od kuće i da se odala skitnji.

Ovakvim žalbenim navodima branitelj nije doveo u pitanje zaključak niže stupanjskog suda koji je u cijelosti prihvatio nalaz i mišljenje vještaka psihologinje Klementine Nuk Vuković koja je na temelju stanja spisa, odnosno intervjeta kojeg je obavila sa oštećenom kao i svog stručnog znanja utvrdila kod oštećene L.O. simptome anksioznosti, straha, uzinemirenosti, sa posebnim naglaskom na niz emotivnih reakcija kognitivnih i socijalnih koje su u skladu sa doživljenim traumatskim iskustvom. Psihologinja je donoseći takav nalaz imala saznanja i kao takva uzela u obzir prije donošenja nalaza i mišljenja da je oštećena dijete rastavljenih roditelja i da živi sa majkom koja očito svoju roditeljsku dužnost ne obavlja na odgovarajući način.

Na isti način sud cijeni i žalbene navode usmjerene na ocjenu vjerodostojnosti iskaza optuženog i oštećene, gdje je bila "riječ na riječ" kako to navodi branitelj i pri tom ukazuje da se nije mogla pokloniti vjera iskazu oštećene.

Kada se ovi žalbeni navodi dovedu u vezu sa obrazloženjem osporene presude onda se isti pokazuju potpuno neutemeljeni. Sasvim je jasno da su jedini očevici događaja bili optuženi i oštećena, da oštećena kao dijete od 13 godina sa optuženim nije imala nikakav sukob, površno ga je poznavala, te iako je kao malodobna osoba trebala biti zaštićena od višestrukog davanja iskaza, je iskaze dala u odlučnim činjenicama istovjetno, jer je svaki put izjavila da je upravo optuženi dirao, da je to u četiri navrata učinio po butinama, stražnjem dijelu i intimnom dijelu tijela, da je to prestalo tek kad se ona udaljila i da je o tome odmah ujutro obavijestila majku, a onda i druge osobe, F.B. i svog oca. Branitelj optuženog potpuno zanemaruje konkretnu situaciju kada oštećena spava, i budi je to neprimjereno dodirivanje, gdje ona u takvom stanju još nije ni svjesna šta joj se dešava, pa se ne može ni očekivati od osobe te životne dobi koja u više navrata daje iskaz, da on u detalje bude istovjetan i da daje obrazloženja kao odrasla osoba kada joj se predočava iskaz. Iz zapisnika o glavnom pretresu je vidljivo da je oštećena dajući iskaz u jednom momentu plakala, da se ispitivanje moralo prekinuti, da je bila izričita da se događaj tako odigrao i da bi voljela da je to bilo snimljeno da bi se i drugi uvjerili da je to bilo tako, jer je i sama imala dojam da joj se ne vjeruje. Dakle, oštećena je upravo pokazala emocije koje je vještak psiholog prepoznao i evidentirao u svom nalazu. Stoga po ocjeni ovog suda nema ničeg nerazumljivog niti proturječnog u obrazloženju osporene presude kako to paušalno navodi branitelj optuženog.

Iako branitelj kao treći žalbeni osnov navodi povredu Kaznenog zakona, ovaj sud će u smislu članka 311. Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ovaj žalbeni osnov ispitati kao drugi po važnosti. Povredu Kaznenog zakona žalba nalazi jer kazneno djelo navedeno u izreci presude nije kazneno djelo, i jer optuženi uopće nije mogao izvršiti navedeno kazneno djelo, pa je optuženog trebalo oslobođiti od optužbe.

I ovaj žalbeni prigovor je ocijenjen kao paušalan i nije potkrijepljen niti jednim dokazom. Prvostupanjski sud nije povrijedio Kazneni zakon kada je optuženog T.D. za radnje bliže opisane u izreci ožalbene presude oglasio krivim za kazneno djelo Bludne radnje iz članka 208. stav 2. u svezi sa člankom 207. Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine. Iz opisa radnji za koje se navedeni optuženi tereti doista proizlaze sva stvarna i bitna obilježja bića kaznenog djela za koje je oglašen krivim. Prema stanju spisa nema okolnosti koje bi ukazivale da djelo za koje je optuženi oglašen krivim nije

kazneno djelo niti stanje spisa upućuje na postojanje okolnosti koje isključuju kaznenu odgovornost optuženog. Na optuženog je primijenjen odgovarajući kazneni zakon.

U okviru pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja branitelj optuženog prvo ukazuje na različitosti u iskazivanju oštećene u odnosu na iskaz kojeg je dala na glavnem pretresu.

Ovi žalbeni navodi su neutemeljeni.

Prvostupanjski sud je u obrazloženju svoje presude ukratko iznio sadržaj iskaza malodobne oštećene L.O. kojeg je dala u istražnom postupku, a potom i onog kojeg je dala na glavnem pretresu, a potom je izvršio analizu istih kako to proizlazi iz obrazloženja osporene presude i to zadnjeg pasusa na stranici 6, nastavka na stranici 7, i potom u drugom pasusu na stranici 7 dao razloge u pogledu nejasnoće oko položaja optuženika u trenutku kada je poduzeo protupravne radnje dodirivanja oštećenice po intimnim dijelovima tijela. Naime, tačno je da je malodobna svjedokinja na glavnem pretresu izjavila da je optuženi dirao dok je ona spavala na donjem krevetu, a on je bio na gornjem krevetu, a da je u istražnom postupku to dodirivanje opisala na način da je optuženi valjda sišao dole i rukom to radio i onda se popeo gore. Obrana ukazuje da je osim različitosti u ovim iskazima bilo nemoguće da optuženi sa gornjeg kreveta koji je 1,5 metara udaljen od donjeg kreveta poduzme takve radnje, međutim opravdano je prvostupanjski sud poklonio vjeru iskazu oštećene iako ista na glavnem pretresu nije opredijelila koji od tih opisa je vjerodostojan. Naime, svjedokinja je na glavnem pretresu prije svega ostala kod bitnih i odlučnih tvrdnji da je optuženi te kritične noći dirao, i to u četiri navrata u predjelu butina i intimnog područja i da mu je ona četvrti put udarila ruku i nakon toga se ustala, ponijela jorgan i došla u prostoriju gdje joj je bila majka i F.B.. Suprotno navedenom, optuženi u cijelosti poriče da je dirao oštećenu, međutim oštećena je dajući iskaz u istrazi i na glavnem pretres tvrdila da je optuženi dirao, da je time probudio, i da je to prestalo tek kada se ustala iz kreveta i došla u dnevni boravak. Ovdje treba naglasiti da oštećena nije bila potpuno jasna da li je optuženi mogao dohvatići sa gornjeg kreveta, međutim za razliku od optuženog tvrdi da je udaljenost između donjeg i gornjeg kreveta oko jedan metar dok optuženi tvrdi da je i metar i pol, međutim kako to proizlazi iz iskaza i majke oštećene i same oštećene, oštećena je inače spavala na gornjem krevetu i bez ikakvih poteškoća se penjala na isti, pa uzimajući u obzir da se radilo o djevojčici koja je u vrijeme počinjenja kaznenog djela imala 13 godina onda se zaista može zaključiti da visina tog drugog kreveta i nije bila kako tvrdi optuženi, jer je ista sa lakoćom svaku noć na gornjem krevetu spavala. U kojoj mjeri je optuženi bio pijan te noći i kolike su bile njegove sposobnosti kretanja u spisu ne postoje podaci, ali iz izvedenih dokaza proizlazi da je osim prednjih radnji za koje oštećena tvrdi da je poduzeo, isti sasvim normalno išao i do toaleta kada je oštećena povraćala iako nije imao nikakve potrebe da joj on za to pruža pomoć.

Iako se žalbom izričito ukazuje da su kritične noći svi pili i to kako majka oštećene tako i optuženi i svjedok F.B., pa čak i oštećena i njen brat, nema dokaza da bilo tko od pobrojanih, pa tako ni sama oštećena, a ni njena majka, se ne mogu sjetiti pojedinih dijelova te večeri, pa čak i optuženi je imao i pored značajne konzumacije alkohola očuvano sjećanje na kritičnu noć.

Značajan dio žalbenih navoda u pogledu pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja se odnosi na navode da li je optuženi oštećenu uhvatio za ramena, da li joj je dozvolio da izade iz toaleta... koji nisu od značaja za utvrđivanje odgovornosti optuženog, ne radi se o odlučnim činjenicama i stoga ovaj sud se neće posebno osvrtati na te žalbene navode. Isto tako se ne može prihvatiti žalbeni navod da je zbog toga optuženi doveden

u nepovoljan pravni položaj, osobito iz razloga što je pogrešan stav obrane da zbog činjenice da je navedeni slučaj prijavljen nakon sedam dana, pa da se iz tog može zaključiti da se isti nije ni dogodio. Po ocjeni ovog suda, a zbog činjenice koja je utvrđena iz samog spisa, da je oštećena odmah ujutro majci rekla šta joj je radio optuženi, rekla je to i F.B. koji je tu noć bio njihov gost, a očito i svom ocu koji ne živi s njima, zbog čega je događaj prijavljen tek sedam dana nakon. Iz prednjeg ovaj sud samo može zaključiti da je majka oštećene propustila svoju roditeljsku dužnost, a kako to proizlazi i iz nalaza vještaka psihologa Klementine Nuk Vuković, na način da nije pravovremeno obavijestila organe gonjenja o onome što joj je kćerka saopćila.

Insistiranje branitelja optuženog na utvrđivanje odlučne činjenice da li je optuženi mogao s mesta gdje je spavao dohvati oštećenu i dirati je, je bespotrebno, prije svega iz razloga što se ne radi o odlučnoj činjenici kao i iz razloga što po opisu kreveta tako nešto nije bilo nemoguće izvršiti, a sama oštećena je bila sasvim jasna i izričita da je optuženi dodirivao i da je na navedeni način počinio bludne radnje koje mu se stavljuju na teret.

Žalbu na prvostupanjsku presudu uložio je i kantonalni tužitelj zbog odluke o kaznenopravnoj sankciji te u prvom dijelu žalbe naveo koje okolnosti je prvostupanjski sud cijenio prilikom odmjeravanja kazne, koje okolnosti tužitelj ne osporava, ali smatra da su olakšavajuće okolnosti precijenjene, a da istovremeno nisu cijenjene otežavajuće okolnosti da je predmetno kazneno djelo počinjeno prema maloljetnoj osobi i da nije uzeo u obzir jačinu povrede zaštićenog dobra i posljedice koje su poduzete radnje ostavile na emocionalno socijalni razvoj oštećene.

Navode kantonalnog tužitelja u odnosu na taj žalbeni osnov ovaj sud cijeni neutemeljenim iz razloga što je prvostupanjski sud kod odmjeravanja kazne pravilno cijenio kako olakotne tako i otegotne okolnosti koje su se stekle na strani optuženog koje se ovom prilikom neće ponavljati, ali ih i ovaj sud prihvata kao opravdane i istima je dat odgovarajući značaj koji se ogleda kroz vrstu i visinu odmjerene kazne. Neutemeljeno se žalbom tužitelja prigovara da je kao otežavajuću okolnost na strani optuženog trebalo cijeniti da je kazneno djelo počinio prema malodobnoj osobi iz razloga što je optuženom i stavljenom na teret kazneno djelo iz članka 208. stav 2. Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, dakle kvalifikovani oblik tog kaznenog djela upravo iz razloga što je djelo učinjeno prema malodobnici za koje je citiranim člankom i zapriječena kazna zatvora od 6 mjeseci do 5 godina. Dakle, obzirom da navedeno predstavlja bitno obilježje kaznenog djela koje je optuženom stavljenom na teret onda se ponovno okolnost da je djelo počinjeno prema malodobnoj osobi nije moglo cijeniti i kao otegotna okolnost. Obzirom da je prvostupanjski sud optuženom za konkretno kazneno djelo izrekao kaznu zatvora u trajanju od 10 mjeseci, to se onda po ocjeni i ovog suda sa istom u cijelosti može postići svrha kažnjavanja.

Izrečena kazna optuženom se ne pokazuje kao preblago, a ni prestrogo odmjerena, kada se imaju u vidu navedene olakotne kao i otegotne okolnosti, zbog čega je i po ocjeni ovog suda za optuženog primjerena izrečena kazna zatvora kao naprijed.

Kod ovakvog stanja u spisu valjalo je žalbe optuženika, kao i kantonalnog tužitelja odbiti kao neutemeljene, osporenu presudu prvostupanjskog suda potvrditi, a sve temeljem ovlasti iz odredbe čl. 328. Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine.

POUKA:

Protiv ove presude nije dozvoljena žalba.

Zapisničar
Ivana Čorić-Žderić

Predsjednik vijeća
Darmin Avdić